

SAŠA BOŽIĆ

FESTIVAL PLESA I NEVERBALNOG KAZALIŠTA SVETVINČENAT

PREMIJERE

RAZGOVOR

FESTIVALI

VOX

HISTRIONIS Festival – zašto?

AKTUALNOSTI / Festival plesa i neverbalnog kazališta Svetvinčenat utemeljen je 2000. godine u malom renesansnom gradu u središnjoj Istri. U poplavi ljetnih turističkih atrakcija na obali, Festival se već prve godine istaknuo producijskom neformalnošću i konciznim koncepcijskim izborom. Svetvinčenat sa svojim gotovo paradigmatsko-renesanskim trgom i obližnjim kaštelom Grimani nadaje se kao izvrstan *locus ambijentalnog teatra*, posebice za rubne kazališne forme, od cirkuserije, *art street-teatra* do performansa, likovnih instalacija i hepeninga.

Nevolje s plesom

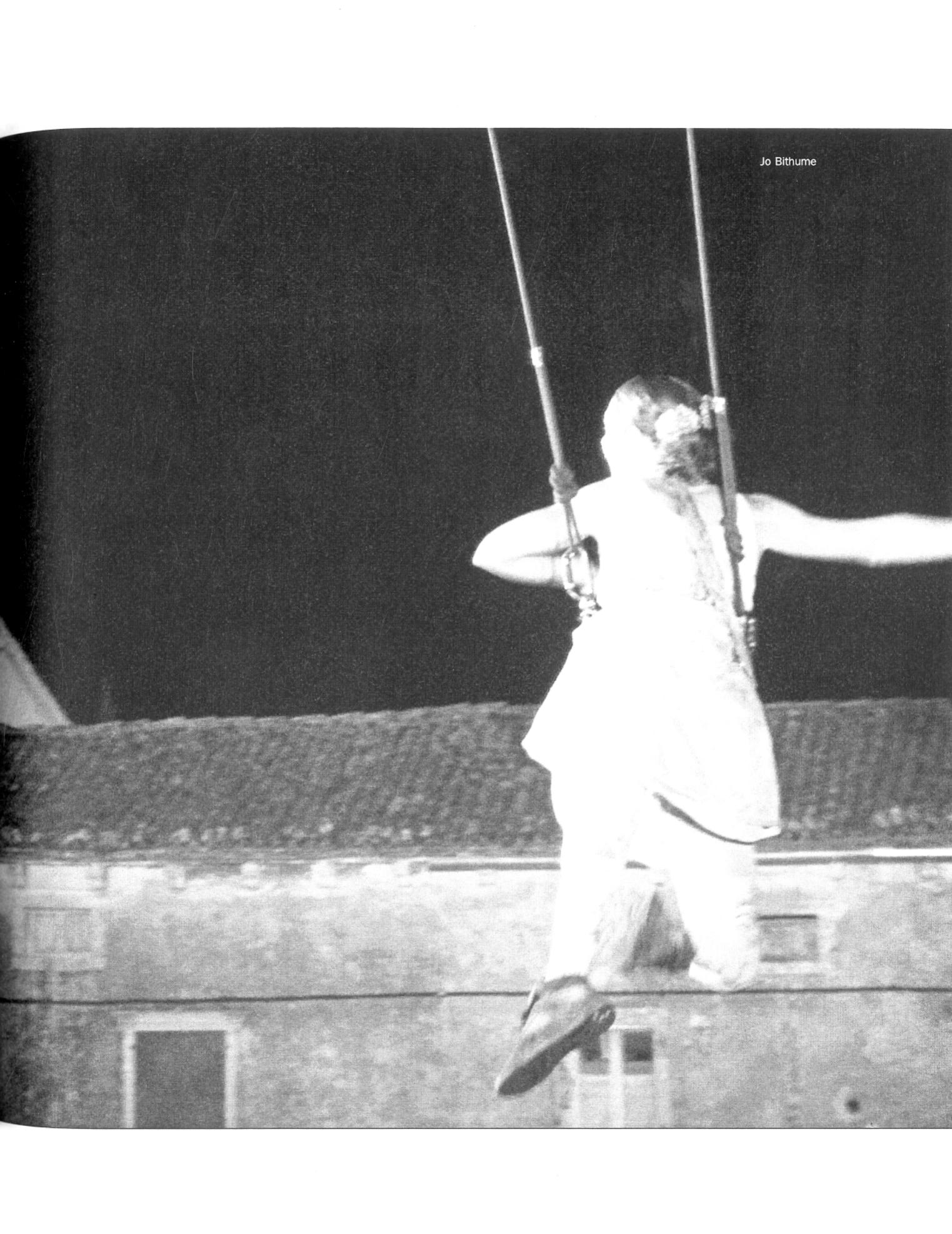
Osnovna zamisao Festivala bila je ispuniti informacijsko-edukacijsku prazninu, koja je nastala gušenjem MAPA-e, to jest daljnjom centralizacijom plesne scene isključivo na Zagreb.

Potreba za izmještanjem plesnih projekata izvan Zagreba nastaje uslijed opće ignorancije hrvatske kulturne politike za ovu trenutačno najprogresivniju izvedbenu umjetnost te su se plesni ansamblji i pojedinci okrenuli traženju novih uvjeta produkcije i promocije u okviru izvaninstitucionalne kazališne prakse.

Napomenimo da se 2000. o pokretanju Hrvatskoga plesnog centra, Plesne akademije ili o bilo kakvu obliku institucionalizacije plesne umjetnosti nije ni razmišljalo u nadležnom Ministarstvu kulture, dok su se naporci Mirne Žagar i ekipe okupljene oko Tjedna suvremenog plesa obijali o glave zagrebačkih kazališnih moćnika i njihovih logocentričko-devetnaestostoljetnih zamisli o tome kakva je uloga plesa u suvremenim kazališnim tendencijama.

Stoga je jedna od idejnih okosnica Festivala bila i poslužiti kao osnova za ostvarenje Mediteranskoga plesnog centra u kakvom bi već postojeće prezentacijske i edukacijske mogućnosti postale definiranije i konzistentnije, ali i većeg producijskog kapaciteta.

Zagrebački plesni ansambl, kao osnivač Festivala, već sredinom 90-ih okrenuo se inozemnim koprodukcijama ili suradnji sa stranim koreografima i pedagozima, pokušavajući na taj način dalje profesionalizirati svoje plesače i podići razinu produkcije. Takav je koncept urođio suradnjom s Lanonimom Imperial, plesnom skupinom iz Barcelone, na projektima *Prepoznavanje krajoblika* i *Lovci čežnje*. Iz Venezuele je stigao Alexey Taran, koreograf iznimne silovitosti i energije, proizvevši jednu

A black and white photograph capturing a person in a white dress swinging from a rope on a boat at night. The person is suspended in mid-air, leaning back with their arms extended, holding onto the ropes. The background is dark, suggesting the open sea or a night sky. The boat's railing and some equipment are visible in the foreground.

Jo Bithume

od najzanimljivijih plesnih predstava devedesetih, *Krava Licario Sveta Oppiano*. Te su predstave definitivno proizvele nove plesne standarde.

Festival – kako?

Ponukana uspjesima inozemnih koprodukcija, Snježana Abramović okrenula se novom projektu: Festivalu Svetvinčenat. Festival je međunarodnog karaktera, a usmjeren je, osim na plesne predstave, i na ulični teatar, cirkuseriju te performanse. Ovakva otvorena forma Festivala omogućava publici susret s još uvjek relativno nepoznatim u našoj zemlji, a u isto vrijeme vrlo atraktivnim oblicima izražavanja (pritom najviše mislim na cirkuseriju). Uz vrlo šarolik festivalski program, ovaj festival svake godine nudi i *off program*: radionice plesa, mime i performansa, likovne intervencije u prostoru i izradu maski, od kojih svaka ima javnu završnu prezentaciju tijekom Festivala.

PREMIJERE
RAZGOVOR

FESTIVALI

VOX
HISTRIONIS

AKTUALNOSTI

TEORIJA

NOVE KNJIGE
SJEĆANJA

DRAMA

U četiri godine svoga postojanja, Festival je ugostio umjetnike iz Europe i Kanade, pripadnike različitih usmjerjenja, od klasičnoga plesnog teatra, preko multimedijalnih kazališnih predstava, do uličnog teatra i cirkuserije.

Isto tako, sudjelovali su i vizualni umjetnici i performери sa svojim radovima i instalacijama. Festivalski program odvija se na više lokacija, od kojih nijedna nije katališni prostor – radi se o trgu, kaštelu i ulicama gradića. Možda i to pridonosi šarmu ove manifestacije i pojedinačna dojam festivala otvorene koncepcije.

U koncepcijskom smislu Festival prikazuje predstave različitih plesnih formi čije je ishodište pokret ne isključivo u klasičnom plesnom smislu, nego i vještina art cirkuserije, koncept performansa ili fizičko kazalište. Inzistira se na zgusnutosti programa tako da svakodnevno uz radionice postoje i najmanje tri izvedbe, uz dodatni program izložbi, koncerata ili prezentacija. Ambijent mjesta prekrasan je i selektirani dio programa podcrtava ambijentalnost renesansnoga trga u Svetvinčentu, dok se u kaštelu Grimani izvode predstave na klasičnoj pozornici. Tematska profilacija Festivala su različiti recentni naslovi, za sada europske plesne produkcije, koja se prikazuje na prekrasnoj mediteranskoj lokaciji. Profilacija Festivala kao plesnoga već je dovoljno zanimljiva jer je to jedan od svega dvaju plesnih festivala u Hrvatskoj.

Festival ima dobar status ako se radi o interesu inozemnih i domaćih skupina te njihovih producenata jer je

zamišljen kao *meeting point* plesnih stručnjaka i ljubitelja plesne umjetnosti. Svetvinčenat se ukazuje kao idealno mjesto za princip *artists in residence*, gdje bi dulje boravile skupine umjetnika tijekom rada na predstavi i na taj način decentralizirale profesionalni ples iz Zagreba.

Festival – što?

Unutar koncepcijske raznolikosti Festivala u posljednje četiri godine njegova više nego uspješna postojanja, razabiru se tri razvojne linije na kojima selektorica inzistira:

1. suvremene europske plesne produkcije koje uključuju plesne predstave *mainstream* orientacije, ali uključujući i cirkuske, klauneriske i spetakl vještine
2. propitkivanje performansa i fizičkog teatra
3. prezentacija hrvatske plesne scene u svoj njezinoj raspršenosti: od velikih ansambl projekata, prezentacije radova mladih koreografa izmještenih iz glavne matrice, performans-artista i lokalnih umjetnika.

Već prve godine Festival je otvoren uličnim spektakлом Teatro Tascabile Di Bergamo (Italija): *Valcer*, koji je virtuozno prikazao povijest jedne plesne forme (ples na štulama).

Uz predstave *Ispod kože* španjolskoga autora Emilia Gutiereza, koji će iduće godine i koreografirati za Zagrebački plesni ansambl, i već spominjanu *Kravu Licario Svetu Oppiano* Alexeya Tarana, Snježana Abramović je unutar projekta *artists in residence* pozvala nizozemsku umjetnicu Tamaru Huilmand da u suradnji s dramaturginjom Ivanom Sajko razradi projekt *Archetype Medea* – monolog za ženu koja ponekad govori. U dvorani osnovne škole u obliku *work in progress* prezentacije prikazan je plesno-poetski performans iznimne snage, dotičući se onoga što opстојi ispod granica ženske šutnje i potrebe za samoprezentacijom. Ista će autorica dvije godine poslije ponovno doći u Svetvinčenat sa završenim projektom, ovaj put nazvanim *Luda od ljubavi*, i dopustivši sebi da izade na ulice Svetvinčenta spojiti svoje vlastito iskustvo čitanja *Medeje* s tekstovima Sofokla i Heinera Müllera, omogućivši da drama potisnute žudnje dobije univerzalniji, gotovo sudbinski okvir.

Na prvom su se Festivalu u ponoćnim satima, možda po prvi puta, okupili i hrvatski umjetnici performansi: Slaven Tolj, Ivan Faktor, Sven Stilinović, Damir Bartol Indoš, a kontinuitet hepeninga preuzima lokalna sku-

Matja Ferlin



pina Šikuti Machine s autoironičnim komentarima na istarsko mitsko i kulturno naslijede.

Drugi je Festival uz francusku cirkusku atrakciju Compagnie Jo Bithume i njihovu verziju Shakespeareova *Sna ivanjske noći*, Martina Sonderkampa, ponovno Emilia Gutiereza, ovaj put sa Zagrebačkim plesnim ansabljom, te iznimnog performansa Zlatka Kopljara K3, ostvario i prvu praizvedbu predstave *Tepli zdrhi* Maura i Matije Ferlina. Naime, zamisao financiranja jedne festivalске produkcije unutar programa *artists in residence* te njezine kasnije prezentacije u Zagrebu i dalje, ono je što Festival u okviru novih producijskih trendova nastoji. Na žalost, organizatori nisu imali dovoljno producentske (financijske) snage da predstavu i održe na životu.

Treći Festival donio je velike ansambl uspješnice: duhovitog Sašu Pepeljajeva, kazališno-plesno autotematisacijski *M.U.R.* Ksenije Zec i ZPA, Atelier Choreographic zagrebačkoga HNK-a. No, Abramović je ponovno otvorila prostor istraživanju drugačijeg. Tako se na trgu svojim minimalističkim koreografijama predstavila Željka Sančanin i grupa Oberyu, a posebnu je pozornost uz Tamaru Huilmand proizveo Paul Ibey (Kanada) performansom *Razbludnost postojanja*, začudnim mutantom *butoh-tehnike* i suvremenoga plesa u propitivanju rodno-spolnih dvoznačnosti.

PREMIJERE
RAZGOVOR
FESTIVALI

VOK
HISTRIONIS

AKTUALNOSTI

TEORIJA
NOVE KNJIGE
SJEĆANJA
DRAMA

Posljednji, četvrti festival predstavio je nove hrvatske plesne kompanije Traffic, BAD.Co., Linktt, a Abramović je, uz bizarno-duhovitu Španjolku Sol Pico, Festival otvorila francuskom umjetnicom na trapezu Penelope Hausermann te čuvenom njemačkom plesnom kompanijom Stephan Toss Tanz Co.

Festival – za koga?

Potpuna stilска heterogenost festivala, inzistiranje na crossover žanrovima, koprodukcijama i suprotstavljanju različitih plesno-kazališnih disciplina čak i unutar jedne festivalske večeri, odraz je nastojanja da se Festival što bolje uklopi u multikulturalno i jezično-povijesno heterogeni prostor Istre. Obilje različitih inicijativa koje pokreće Festival Svetvinčenat, okupljajući u jednom tjeđnu srpnja čitavu hrvatsku plesnu scenu i izlažući je procjeni brojne publike, gostujućih koreografa i lokalnoga stanovništva koje mu pruža svu potporu, zaslužuje daljnju pozornost i neprestana nova propitivanja smisla ovakva koncepta. Nadamo se da će i sljedeći, jubilarni peti po redu, posebice inzistiranjem da se pretvori u Međunarodni plesni centar, u tome i uspjeti.

Stephan Toss Tanz Co.



**FESTIVAL PLESA I NEVERBALNOG TEATRA
SVETVINČENAT – DOSADAŠNJI
FESTIVALSKI PROGRAMI**

1. festival plesa i neverbalnog teatra

Svetvinčenat

21. – 24. 7. 2000.

Teatro Tascabile Di Bergamo (Italija)

Valcer

redatelj: Renzo Vescovi

Projecte Gallina (Španjolska)

Ispod kože

koreografija: Emilio Gutierrez

Tony Osanah & Alberto Diaz (Brazil/Kuba)

koncert

Antuntun (Hrvatska)

Dječa iz veš mašine

koncept: Zoran Vukić

Udruga za rastjerivanje dosade

Maša Kolar & Zoran Marković (Hrvatska)

Mohnblume (mak) & Bellulus

koreografija: Stephan Thoss

Steven Iannacone (SAD)

Meso

koreografija: Steven Iannacone

bad coMMpany (Hrvatska)

Čovjek-Stolac

Ivan Faktor (Hrvatska)

Johhny, arrivederci! (drugi dio)

Sven Stilinović (Hrvatska)

Geometrija krvožednosti

Zagrebački plesni ansambl (Hrvatska)

Krava Licario Sveta Oppiano

redatelj: Alexey Taran

koreografija: Nikolina Bujas, Pravdan Devlahović,

Aleksandra Janeva i Jelena Vukmirica

Šikuti Machine (Hrvatska)

Kurteničke Vibracije

Performingunit (Hrvatska)

Arhetip Medeja

autorice: Tamara Huilmand i Ivana Sajko

Jean Gaudin (Francuska)

Iskušenje

koreografija: Jean Gaudin

Slaven Tolj (Hrvatska)

performance

2. festival plesa i neverbalnog kazališta

21. – 24. 7. 2001.

Šikuti Machine (Hrvatska)

projekcija dokumentarnog filma *Cuki*

redatelj: Elvis Lenić

Compagnie Jo Bithume (Francuska)

San

režija: Simon Bakhouche

Performingunit (Nizozemska/Hrvatska)

Terrible fish

režija: Borut Šeparović

Michelinova dica (Hrvatska)

Tepli zdrhi

koreografija: Marija Ferlin

Zagrebački plesni ansambl (Hrvatska)

Žurba duše

koreografija: Emilio Gutierrez

Martin Sonderkamp (Njemačka/Nizozemska)

Ljestvica

koreografija: Martin Sonderkamp

Šikuti Machine (Hrvatska)

Mučnina

performance

Iritis (Francuska)

Soba 403

koreografija: Frédéric Werlé

Istinska i vrlo istinita ljubavna priča Carmen Dragon i Louisa Loiseaua

koreografija: Frédéric Werlé

Zlatko Kopljarić (Hrvatska)

K5

performance

3. festival plesa i neverbalnog kazališta

Svetvinčenat

20. – 24. 7. 2002.

Andreas l'Astronauta (Italija)

Kozmički koncert

izvodiči: Andreas Hecker & Silvia Poggianti

Kinesis Dance (Kanada)

Café Nocturne

režija i koreografija: Paras Terezakis

Atelier Chorégraphique (Hrvatska)

Bogovi su ljuti

koreografija: Staša Zurovac

Amore... mio

koreografija: Mark Boldin

Obep yu (Hrvatska)*(HARD TO) Dig It*

koreografija: Željka Sančanin i Barbara Matijević

Places where

koreografija: Željka Sančanin

Aurinkobaletti – Sunčana baletna kompanija (Finska)*Letač pogнуте glave*

koreografija: Sasha Pepelyaev

PREMUERE**RAZGOVOR****FESTIVALI VEM (Hrvatska)***Kvartet in progres***VOX**

koreografija: Vesna Mimica

HISTRIONIS**Aura Dance Theatre (Litva)***Glasovi u tami*

koreografija: plesači i Tamara McLorg

AKTUALNOSTI**TEORIJA****NOVE KNJICE****Iritis (Francuska)***Mea Culpa*

koreografija i izvedba: Frédéric Werlé i Camille

SJEĆANJA**DRAMA***Auburtin**Mračna strana ljepote*

koreograf: Frédéric Werlé

Zagrebački plesni ansambl (Hrvatska)*M.U.R.*

koreografija: Ksenija Zec

Paul Ibey (Kanada)*Razbludnost postojanja*

koreografija i izvedba: Paul Ibey

Zagrebački plesni ansambl (Hrvatska)*Meni to nije baš...*

koreografija: Irma Omerzo

Performingunit (Hrvatska/Nizozemska)*Luda od ljubavi*

koreografija i izvedba: Tamara Huilmand

Šikuti Machine (Hrvatska)*Manjadura*

Performance

4. festival plesa i neverbalnog kazališta**Svetvinčenat**

2003.

Compagnie les Intouchables (Francuska)*...I njezin krotitelj zmija...*

koreografija i izvedba: Penelope Hausermann

Trafik (Hrvatska)*Hodač*

autorica: Magdalena Lupi

Stephan Thoss Tanz-Kompanie (Njemačka)*Andeo i vrag/Bellulus*

koreografija: Stephan Thoss

Compagnie Krassen Krastev (Švicarska)*Mogućnosti vješanja/Uporišta*

koreografija: Krassen Krastev

BADco. (Hrvatska)*Solo me*

koreografija i izvedba: Nikolina Bujas-Pristaš i Pravdan Devlahović

Lapsus Dansa Theatre (Španjolska)*In situ*

koncept i režija: Alexis Eupierre

Llinkt (Hrvatska)*Haljine 4*

Grupa autora

Denis Tricot-Zrinka Šimičić (Francuska/Hrvatska)*Duet ples-skulptura***Sol Pico (Španjolska)***Poljubi me, kaktusu*

koreografija: Sol Pico

Kazališna skupina TRIKO (Hrvatska)*Žaba koja je htjela postati vol*

grupa autora

Matjaž Farič (Slovenija)

3.olo

Stephan Toss Tanz Co.

